

Οι παρακάτω επισημάνσεις είναι σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 του ν.4336/2015, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.4337/2015, του άρθρου 1 του ν.4342/2015, του ν.4387/2016, του ν.4425/2016, του ν.4488/2017, καθώς και του ν.4670/2020.

Στον πίνακα 1 υπάγονται όσοι συνταξιοδοτούνται με πάνω από 35 έτη ασφάλισης και έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης μέχρι τις 31-12-2012.

Συγκεκριμένα:

- Όσοι θεμελιώσαν δικαίωμα (25ετία) μέχρι 31-12-2010 και δεν έχουν συμπληρώσει τα 35 χρόνια υπηρεσίας/ασφάλισης και το 58^ο έτος της ηλικίας μέχρι και τις 18-08-2015.
- Όσοι θεμελιώσαν δικαίωμα (25ετία) μέχρι 31-12-2011 και δεν έχουν συμπληρώσει τα 36 χρόνια υπηρεσίας/ασφάλισης και το 58^ο έτος της ηλικίας μέχρι και τις 18-08-2015.
- Όσοι θεμελιώσαν δικαίωμα (25ετία) μέχρι 31-12-2012 και δεν έχουν συμπληρώσει τα 37 χρόνια υπηρεσίας/ασφάλισης και το 59^ο έτος της ηλικίας μέχρι και τις 18-08-2015.

Τα παραπάνω έτη ασφάλισης μπορούν να συμπληρωθούν και με αναγνώριση πλασματικών ετών.

Στον πίνακα 1 υπάγονται, επίσης, οι διορισθέντες στο δημόσιο πριν την 01-01-1983 που μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με 35 χρόνια πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας χωρίς όριο ηλικίας και δεν έχουν συμπληρώσει την εν λόγω 35ετία μέχρι και τις 18-08-2015, καθώς και οι διορισθέντες μετά την 01-01-1983 που συμπλήρωσαν 25ετία μέχρι 31-12-2010 και δεν είχαν συμπληρώσει τα 37 έτη υπηρεσίας/ασφάλισης μέχρι και τις 18-08-2015 (οι περιπτώσεις αυτές είναι ελάχιστες).

Στον πίνακα 2 υπάγονται όλες οι υπόλοιπες περιπτώσεις. Π.χ. γονείς ανήλικων τέκνων, τρίτεκνοι κ.ά. που δεν συμπλήρωσαν τα απαιτούμενα έτη υπηρεσίας/ασφάλισης, καθώς και το απαιτούμενο όριο ηλικίας μέχρι και τις 18-08-2015.

Στον πίνακα 2 υπάγονται και οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όταν για τη συνταξιοδότησή τους εφαρμόζονταν οι διατάξεις του ν.3075/2002 και οι οποίοι συμπλήρωσαν 25ετία το 2010 και στις 18-08-2015 **δεν είχαν** συμπληρώσει τα 30 έτη και το 55^ο έτος της ηλικίας τους (διορισμένοι μέχρι 31-12-1982) ή τα 30 έτη και το 60^ο έτος της ηλικίας τους (διορισμένοι/ασφαλισμένοι μετά την 01-01-1983).

Όσοι θεμελιώνουν δικαίωμα με 25ετία (και με αναγνώριση πλασματικών ετών), μετά την 01-01-2013 (είτε ασφαλίστηκαν μέχρι το 1992 είτε μετά το 1993), τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης γι' αυτούς είναι **στα 67 για πλήρη και στα 62 για μειωμένη σύνταξη ή συνταξιοδότηση με 40 έτη υπηρεσίας/ασφάλισης και ηλικία, τουλάχιστον, 62 ετών για πλήρη σύνταξη (ν.4093/2012).**

Εξαιρούνται από την εφαρμογή του ν.4336/2015:

Οι κυριότερες περιπτώσεις εξαίρεσης της εφαρμογής του νόμου, αφού πολλές περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος έπαυσαν να υπάρχουν, είναι οι εξής:

A) Όσοι στις 18-08-2015, προηγούμενη της έναρξης ισχύος του ν.4336/2015 είχαν συμπληρώσει τόσο τα απαιτούμενα έτη υπηρεσίας/ασφάλισης όσο και το απαιτούμενο όριο ηλικίας για την καταβολή της πλήρους σύνταξης π.χ. 35 έτη υπηρεσίας και 58 ετών, 25 έτη υπηρεσίας και 50 ετών, 25 έτη υπηρεσίας και 52 ετών, 25 έτη υπηρεσίας και 55 ετών, 30 έτη υπηρεσίας και 60 ετών κλπ.

B) Γονείς που έχουν παιδί άγαμο και ανίκανο για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει η συμπλήρωση 25ετίας για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και η συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας για την καταβολή της σύνταξης. Χρήση του δικαιώματος αυτού, για συνταξιοδότηση με ευνοϊκότερους όρους, μπορεί να ασκηθεί από τον ένα εκ των γονέων, κατόπιν κοινής δήλωσής τους. Η συνταξιοδοτική αυτή ρύθμιση δεν έχει αναδρομική ισχύ για τα πρόσωπα αυτής της περίπτωσης που θεμελιώσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι και τις 18-08-2015 δηλ. ανδρόγυνο υπαλλήλων, γονέων ανίκανου παιδιού, που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα μέχρι και τις 18-08-2015 μπορούν να αποχωρήσουν με τη συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας τους και το δικαίωμα αυτό να ασκηθεί και από τους δύο γονείς. Αντίθετα, στην περίπτωση των γονέων με ανίκανο παιδί που θεμελιώνουν δικαίωμα από 19-08-2015 και μετά, το δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση του 50^{ου} έτους μπορεί να ασκηθεί μόνο από τον ένα γονέα κατόπιν συναίνεσης και του άλλου. Σε περίπτωση διάζευξης ή διάστασης των γονέων, το δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί μόνο από αυτόν που έχει την επιμέλεια του παιδιού.

Γ) Υπάλληλοι με ανίκανο/η σύζυγο, που συμπλήρωσαν 25ετία μέχρι και 18-08-2015, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του 50^{ου} έτους, όποτε αυτό συμπληρωθεί. Η διαπίστωση του ποσοστού της ανικανότητας γίνεται από την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή Στρατού (ΑΣΥΕ), όπως ορίζεται στις διατάξεις του ν.3865/2010. Όσοι, όμως, υπάλληλοι της κατηγορίας αυτής συμπληρώνουν την 25ετία από 19-08-2015 και μετά το δικαίωμα αυτό καταργείται.

➤ Για την εξαγορά πλασματικού χρόνου τέκνων απαιτούνται 15 έτη πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας και ο χρόνος αυτός υπολογίζεται τόσο για τη θεμελίωση όσο και για την προσαύξηση της σύνταξης. Για την εξαγορά πλασματικών ετών σπουδών απαιτούνται 12 έτη ασφάλισης είτε στον δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Αναγνώριση χρόνου σπουδών μπορεί να γίνει και να υπολογιστεί για θεμελίωση μετά το 2011.

Χωρίς όριο ηλικίας μπορούν να αποχωρήσουν επίσης:

Οι τρίτεκνες μητέρες, οι οποίες είχαν τα απαιτούμενα χρόνια υπηρεσίας, δηλ. 20ετία το 2010.

Οι έγγαμες γυναίκες διορισμένες πριν την 01-01-1983 που συμπλήρωσαν συνολικά 24,5 χρόνια υπηρεσίας μέχρι και τις 18-08-2015, εκ των οποίων τα 17,5 χρόνια (θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος) στο δημόσιο μέχρι 31-12-2010.

Οι έγγαμες γυναίκες διορισμένες πριν την 01-01-1983 που συμπλήρωσαν συνολικά 27,5 χρόνια υπηρεσίας μέχρι και τις 18-08-2015 εκ των οποίων τα 17,5 χρόνια (θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος) στο δημόσιο από 01-01-2011 και μετά.

Παλιοί και νέοι ασφαλισμένοι που ανήκουν στην κατηγορία των «ειδικών παθήσεων» οι οποίοι πάντα μπορούν να αποχωρήσουν με τη συμπλήρωση 15ετίας χωρίς όριο ηλικίας. Υπενθυμίζεται ότι στην κατηγορία των ειδικών παθήσεων ανήκουν οι παραπληγικοί, τετραπληγικοί, οι πάσχοντες από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, η μεσογειακή αναιμία κ.ά. με ποσοστό ανικανότητας 67% τουλάχιστον, που πιστοποιείται από την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή Στρατού (ΑΣΥΕ). (ν.3620/2007 και ν.3865/2010).

Όσοι μέχρι τις 18-08-2015 έχουν συμπληρώσει τόσο τα έτη ασφάλισης (**και με αναγνώριση πλασματικών ετών**) όσο και το όριο ηλικίας (με βάση την προηγούμενη νομοθεσία δηλ. τα 50, 52, 55, 58 ή/και τα 60 έτη ανάλογα με την περίπτωση), καθώς για πρώτη φορά στη συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου συνδέεται η θεμελίωση με το όριο ηλικίας.

Όσοι συμπληρώνουν τα χρόνια που απαιτούνται για σύνταξη (25ετία) μετά το 2013 (είτε ασφαλίστηκαν μέχρι το 1992 είτε μετά το 1993) τα όρια ηλικίας γι' αυτούς είναι στα 67 για πλήρη και στα 62 για μειωμένη σύνταξη, εφόσον συμπληρώνουν, μετά το 2013, τα 15, 25 ή 35 έτη ασφάλισης. Εάν συμπληρώσουν τα 40 έτη ασφάλισης, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη στο 62^ο έτος της ηλικίας τους.

Μειωμένη σύνταξη:

Τα όρια ηλικίας για μειωμένη σύνταξη δεν έχουν αλλάξει με τους ν.4336/2015 και ν.4337/2015 και παραμένουν τα ίδια που προέβλεπαν οι οικείες συνταξιοδοτικές διατάξεις (ν.3865/2010).

Συγκεκριμένα:

Α) Άνδρες και γυναίκες με 25ετία ως το 2010 (χωρίς ανήλικο τέκνο), στο 60^ο και το 55^ο έτος τους αντίστοιχα, διορισμένοι είτε πριν είτε μετά το 1983, όποτε αυτό συμπληρωθεί.

Β) Άνδρες και γυναίκες που είχαν 25ετία το 2011 ή το 2012 (χωρίς ανήλικο τέκνο) μπορούν να αποχωρήσουν με μειωμένη σύνταξη όταν συμπληρώσουν το 56^ο ή 58^ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα.

Γ) Άνδρες και γυναίκες με 25ετία, από το 2013 και μετά, στα 62.

Όσοι συνταξιοδοτηθούν νωρίτερα από τα προβλεπόμενα έτη ασφάλισης έχουν **ποινή 6%** για κάθε έτος που υπολείπεται του αντίστοιχου ορίου ηλικίας για πλήρη σύνταξη, σύμφωνα με τον πίνακα 2. Η **ποινή εφαρμόζεται στο ποσό της Εθνικής Σύνταξης (τα 384€)** με **ανώτατο όριο το 30%**, δηλ. τα 115,20€ και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό αυτό.

Στην περίπτωση επιλογής της μειωμένης σύνταξης, **το ίδιο ποσοστό μείωσης έως 30% ισχύει και στην επικουρική σύνταξη από το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης & Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ - πρώην ΤΕΑΔΥ)** για τα έτη ασφάλισης έως 31-12-2014.

Η μείωση της Εθνικής Σύνταξης που θα προκύψει θα είναι εφ' όρου ζωής.

Μετά την 01-01-2022 παύουν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του ν.4336/2015 που προβλέπουν σταδιακή αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης από 19-08-2015 έως 31-12-2021 και όλοι συνταξιοδοτούνται σε ηλικία 67 ετών ή με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και του 62^{ου} έτους της ηλικίας χωρίς ποινή και με πλήρη σύνταξη.

Επειδή έχει δημιουργηθεί σύγχυση σχετικά με το χρονικό διάστημα μετά την 01-01-2022 ότι, αν δεν συνταξιοδοτηθεί κάποιος μέχρι την 31-12-2021, μετά θα συνταξιοδοτηθεί στα 67 με πλήρη σύνταξη και με μειωμένη στα 62 ή εναλλακτικά με 40 έτη υπηρεσίας/ασφάλισης και ηλικία 62 ετών, διευκρινίζουμε ότι αυτό δεν ισχύει.

Ειδικότερα, αν τα απαιτούμενα έτη υπηρεσίας/ασφάλισης συμπληρώνονται, εντός της μεταβατικής περιόδου, από 19-08-2015 έως 31-12-2021, αλλά το νέο ηλικιακό όριο συμπληρώνεται από 01-01-2022 και μετά, η σύνταξη θα καταβληθεί κατά το έτος που θα συμπληρωθεί το νέο ηλικιακό όριο σύμφωνα με τους παραπάνω πίνακες 1 ή 2 του ν.4336/2015.

Π.χ. Άνδρας/γυναίκα διορισθείς/είσα το 1984 και έτος γέννησης το 1962, μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί με τη διάταξη του ν.3865/2010, όταν συμπλήρωνε τα 35 χρόνια υπηρεσίας και το 58^ο έτος της ηλικίας. Σύμφωνα με τον ν.4336/2015 τα 35 χρόνια υπηρεσίας συμπληρώθηκαν το 2019 και το 58^ο έτος (αρχικό ή αφετηριακό ηλικιακό όριο) συμπληρώνεται το 2020. Το νέο όριο ηλικίας, σύμφωνα με τον πίνακα 1, είναι η συμπλήρωση του 61^{ου} έτους (μεταβατικό όριο ηλικίας). Άρα, θα συνταξιοδοτηθεί το 2023 που συμπληρώνεται το 61^ο έτος της ηλικίας του και όχι στα 67.

Αν τα 35 χρόνια υπηρεσίας συμπληρώνονται εντός της μεταβατικής περιόδου, αλλά το αρχικό ή αφετηριακό ηλικιακό όριο (58) συμπληρώνεται μετά το 2022, τότε θα συνταξιοδοτηθεί στα 67 με πλήρη και με μειωμένη στα 62 ή εναλλακτικά 40 χρόνια υπηρεσίας/ασφάλισης και ηλικία 62 ετών.

Αν τα έτη υπηρεσίας/ασφάλισης συμπληρώνονται μετά την 01-01-2022 θα συνταξιοδοτηθεί στα 67 με πλήρη και με μειωμένη στα 62 ή με 40 χρόνια υπηρεσίας/ασφάλισης και ηλικία 62 ετών, ανεξάρτητα από το πότε συμπληρώνεται το ηλικιακό όριο.

Τέλος, όσοι δεν έχουν 40 έτη υπηρεσίας μέχρι την ηλικία των 67 ετών συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας (**αυτοδίκαιη απόλυση λόγω ορίου ηλικίας σύμφωνα με τον ν.4369/2016**) με πλήρη σύνταξη, αναλογική πάντα των ετών υπηρεσίας που θα έχουν. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι, στην περίπτωση αυτή, η 15ετία, ως ελάχιστη προϋπηρεσία. Οι εκπαιδευτικοί **απολύονται αυτοδίκαια με τη λήξη του διδακτικού έτους (ν.3687/2008)**. Για την αυτοδίκαιη απόλυση, λόγω ορίου ηλικίας, ως **ημερομηνία γέννησης θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου** του έτους γέννησης (ν.3528/2007).

Οι κυριότερες διατάξεις του ν.4670/2020, που αφορά την ασφαλιστική μεταρρύθμιση και σε γενικές γραμμές αποτελεί αντιγραφή του ν.4387/2016, είναι:

Α) Ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) από 01-03-2020 μετονομάζεται σε Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ). Στον e-ΕΦΚΑ εντάσσεται από 01-03-2020 και το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) και όλα τα περιουσιακά στοιχεία του Ταμείου περιέρχονται στον e-ΕΦΚΑ.

Το σύνολο των δεδομένων και ατομικών στοιχείων που βρίσκεται στα πληροφοριακά συστήματα των πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης και αφορά τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και την απονομή συντάξεων μεταφέρεται έως 31-05-2020 στο πληροφοριακό σύστημα «ΑΤΛΑΣ». Η απόφαση συνταξιοδότησης εκδίδεται ηλεκτρονικά βάσει των διαθέσιμων ψηφιακών δεδομένων του πληροφοριακού συστήματος ΑΤΛΑΣ. Ταυτόχρονα, με την έκδοση συνταξιοδοτικής πράξης για την κύρια σύνταξη θα εκδίδεται και η πράξη συνταξιοδότησης για την επικουρική σύνταξη και το εφάπαξ.

Β) Άλλαξαν τα ποσοστά αναπλήρωσης για την ανταποδοτική σύνταξη από τα 31 έτη ασφάλισης και άνω σε σχέση με τον ν.4387/2016. Μέχρι και τα 30 έτη ασφάλισης τα ποσοστά αναπλήρωσης παραμένουν τα ίδια.

Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης λαμβάνεται ο Μ.Ο. των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου επί των οποίων έγιναν κρατήσεις για την κύρια σύνταξη από 01-01-2002 (έναρξη μηχανογράφησης) έως την ημερομηνία εξόδου από την υπηρεσία. Τέτοιες αποδοχές για τους εκπαιδευτικούς είναι: Ο βασικός μισθός, το επίδομα των 140,80€ από 01-07-2007 έως 31-12-2016 και το επίδομα θέσης ευθύνης από 01-01-2008, επειδή τη χρονιά αυτή άρχισαν οι κρατήσεις για την κύρια σύνταξη, στο εν λόγω επίδομα. Για τον χρόνο ασφάλισης που αναγνωρίζεται πλασματικά, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται οι αποδοχές επί των οποίων υπολογίστηκε το ποσό της εξαγοράς. Οι συντάξιμες αποδοχές αναπροσαρμόζονται από 01-01-2002 έως και το προηγούμενο έτος εξόδου από την υπηρεσία. Η αναπροσαρμογή διενεργείται έως το 2024 κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Από 01-01-2025 διενεργείται με βάση τον δείκτη της μεταβολής μισθών που υπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ.

ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ v.4670/2020			
ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ
ΑΠΟ	ΕΩΣ	%	%
0	15	0,77	11,55
15,01	16	0,84	12,39
16,01	17		13,23
17,01	18		14,07
18,01	19	0,90	14,97
19,01	20		15,87
20,01	21		16,77
21,01	22	0,96	17,73
22,01	23		18,69
23,01	24		19,65
24,01	25	1,03	20,68
25,01	26		21,71
26,01	27		22,74
27,01	28	1,21	23,95
28,01	29		25,16
29,01	30		26,37
30,01	31	1,96	28,33
31,01	32		30,29
32,01	33		32,25
33,01	34	2,50	34,75
34,01	35		37,25
35,01	36		39,75
36,01	37	2,55	42,30
37,01	38		44,85
38,01	39		47,40
39,01	40		49,95
40,01	41	0,50	50,45

Μετά τα 40 έτη ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης αυξάνεται κατά 0,50%. Για κάθε χρόνο, μετά τα 40 έτη, η σύνταξη αυξάνει περίπου 20€.

Ο ανωτέρω πίνακας ισχύει για όσους εξήλθαν της υπηρεσίας από 01-10-2019.

Συντάξεις με τον ν.4670/2020 και διαφορές με τον ν.4387/2016

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	Μ.Ο ΣΥΝΤΑΞΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΑΠΟ 01-01-2002 έως 31-12-2020	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕ ΤΟΝ ν.4387/2016
31	1678	859	807	8
32	1684	894	840	17
33	1728	941	885	27
34	1734	987	928	42
35	1767	1042	979	57
36	1784	1093	1027	73
37	1817	1153	1084	87
38	1833	1206	1133	100
39	1867	1269	1193	116
40	1883	1325	1246	127

Τα έτη υπηρεσίας που αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα είναι έτη υπηρεσίας στο δημόσιο, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, τα οποία ελήφθησαν υπόψη για μισθολογικές προαγωγές. Δεν περιλαμβάνονται έτη ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και πλασματικά έτη, γιατί τα έτη αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη για μισθολογικές προαγωγές. Υπολογίστηκαν μέχρι τις 31-08-2020, ημερομηνία που αποχωρούν οι εκπαιδευτικοί της υπηρεσίας και ελήφθη υπόψη η αναστολή των Μ.Κ για όσους συμπλήρωναν τον απαιτούμενο χρόνο για μισθολογική προαγωγή από 01-07-2011 μέχρι και 31-10-2011, σύμφωνα με τον ν.3986/2011, καθώς και η αναστολή των Μ.Κ. τη διετία 2016-2017, σύμφωνα με τον ν.4354/2016. Για την εύρεση του Μ.Ο. των συντάξιμων αποδοχών δεν ελήφθη υπόψη το επίδομα θέσης ευθύνης. **Επομένως, ο πίνακας είναι ενδεικτικός, αφού ο/η καθένας/καθεμία είναι ξεχωριστή περίπτωση και δεν μπορεί να γενικευτεί.**

Επειδή, ο φόρος συναρτάται, εκτός των άλλων (προστατευόμενα μέλη, εισόδημα από άλλες πηγές κ.ά.), και με το ποσό των συντάξεων από τα ασφαλιστικά ταμεία, δεν θα ήταν σωστό να υπολογιστεί μόνο από το ποσό της κύριας σύνταξης. Για παράδειγμα, η σύνταξη των 35 ετών χωρίς τα ασφαλιστικά ταμεία έχει φόρο 42€. Αν υπολογιστούν και οι συντάξεις των ασφαλιστικών ταμείων για τα ίδια έτη ασφάλισης και επιμεριστεί ο φόρος που θα προκύψει, στην κύρια σύνταξη θα αναλογεί φόρος 91€. Σε αυτή την περίπτωση, η πραγματική διαφορά με τον ν.4387/2016 είναι 47€ αντί 57€ που παρουσιάζεται στον πίνακα.

Σ.Σ. Αφαιρώντας τα 384€ της εθνικής σύνταξης από την ακαθάριστη σύνταξη βρίσκουμε την ανταποδοτική σύνταξη.